

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 01-02-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/168-1/01-02-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 14/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 31-1-2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Πέτρος Χριστόφορος, Πρόεδρος, και τα αναπληρωματικά μέλη Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Λαζαράκος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Δημητρίου Μπριόλα και Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Φίλιππος Μίτλεττον, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητής και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την από 3-1-2012 αίτησή του προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών (αρ. πρωτ. Εισαγγελίας ./4-1-2012) η οποία υποβλήθηκε στην Αρχή με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/168/11-1-2012) ο Α ζητεί (α) να χορηγηθεί άδεια στον ιατρό Β με την οποία να αρθεί το ιατρικό απόρρητο ως προς αυτόν ώστε να του επιτραπεί να καταθέσει ως μάρτυρας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου σχετικά με το ψυχολογικό προφίλ της τέως συντρόφου του Γ, κατά τη συζήτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων για την

επιμέλεια του ανήλικου τέκνου τους και (β) να χορηγηθεί άδεια στον ιατρό Β να χορηγήσει στοιχεία από τον ιατρικό φάκελο της Γ από τα οποία να προκύπτει η ψυχολογική κατάστασή της. Τα στοιχεία αυτά ο αιτών ισχυρίζεται ότι είναι αναγκαία για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του ενώπιον του ιδίου ως άνω Δικαστηρίου κατά τη συζήτηση της πιο πάνω αίτησης ασφαλιστικών μέτρων για την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου τους. Η συζήτηση έχει προσδιοριστεί για την 25-1-2012, αλλά πρόκειται, κατά δήλωση του αιτούντος, να συνεκδικασθεί με την αντίστοιχη ομοειδή αίτηση της πρώην συντρόφου του Β η οποία είχε προσδιοριστεί για την 5-10-2011 οπότε και αναβλήθηκε για την 1-2-2012.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τον βοηθό εισηγητή, ο τελευταίος στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ.1 του ν.2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...).»*

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους,

στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε΄) και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ΄) του ν. 2472/1997. Ειδικότερα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών», στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν «η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

4. Επειδή, το άρθρο 14 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α΄). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική

αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

5. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

6. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

7. Επειδή τα άρθρα 400 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζουν τα εξής: «Δεν εξετάζονται, όταν κληθούν ως μάρτυρες, 1) οι (...) γιατροί, (...) για τα πραγματικά περιστατικά που τους εμπιστεύθηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύτηκε και εκείνος τον οποίον αφορά το απόρρητο» (ΚΠολΔ 400 περ.

1). «Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξετασθούν ως μάρτυρες 1) οι (...) γιατροί (...) για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους» (ΚΠολΔ 401 περ. 1). «Ο μάρτυρας δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει (...) 2) περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό (...) απόρρητο» (ΚΠολΔ 402 περ. 2). «(...) 2. Ο διάδικος οφείλει να προτείνει το λόγο της μη εξέτασης του μάρτυρα κατά το άρθρο 400 πριν ορκιστεί. 3. Ο μάρτυρας οφείλει να προτείνει το λόγο του άρθρου 401 για τον οποίο έχει δικαίωμα να αρνηθεί να μαρτυρήσει, καθώς και το λόγο του άρθρου 402 για τον οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει. 4. Το δικαστήριο ή ο δικαστής ενώπιον του οποίου διεξάγεται η μαρτυρική απόδειξη αποφασίζουν για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 3, και αρκεί για αυτό η πιθανολόγηση» (ΚΠολΔ 403).

8. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση ο Α με την από 3-1-2012 αίτησή του προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών η οποία υποβλήθηκε στην Αρχή με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/168/11-1-2012) ζητεί (α) να χορηγηθεί άδεια στον ιατρό Β με την οποία να αρθεί το ιατρικό απόρρητο ως προς αυτόν ώστε να του επιτραπεί να καταθέσει ως μάρτυρας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου σχετικά με το ψυχολογικό προφίλ της τέως συντρόφου του Γ, κατά τη συζήτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων για την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου τους και (β) να χορηγηθεί άδεια στον ιατρό Β να χορηγήσει στοιχεία από τον ιατρικό φάκελο της Γ από τα οποία να προκύπτει η ψυχολογική κατάστασή της. Τα στοιχεία αυτά ο αιτών ισχυρίζεται ότι είναι αναγκαία για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του ενώπιον του ιδίου ως άνω Δικαστηρίου κατά τη συζήτηση της πιο πάνω αίτησης ασφαλιστικών μέτρων για την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου τους. Η συζήτηση έχει προσδιοριστεί για την 25-1-2012, αλλά πρόκειται, κατά δήλωση του αιτούντος, να συνεκδικασθεί με την αντίστοιχη ομοειδή αίτηση της πρώην συντρόφου του, Γ, η οποία είχε προσδιοριστεί για την 5-10-2011 οπότε και αναβλήθηκε για την 1-2-2012.

9. Επειδή ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών με την από 9-1-2012 απόφασή του (α) απορρίπτει ως απαράδεκτη την αίτηση του Α ως προς το μέρος που αφορά την άρση του ιατρικού απορρήτου σχετικά με το αρχείο που τηρεί ο ιατρός Β και παραγγέλλει τη διαβίβαση της αίτησης στην Αρχή και (β) απορρίπτει ως ουσία αβάσιμη την αίτηση ως προς το λοιπό περιεχόμενο αυτής.

10. Επειδή ως προς το πρώτο αίτημα που περιλαμβάνεται στην υπό εξέταση αίτηση και το οποίο αφορά την άρση του ιατρικού απορρήτου του ιατρού Β ώστε να του επιτραπεί να καταθέσει ως μάρτυρας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, εφαρμόζονται εν προκειμένω τα άρθρα 400 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Οι λόγοι εξαιρέσεως μαρτυρίας που προβλέπουν οι ως άνω διατάξεις εξετάζονται από το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου έχει κληθεί ο μάρτυρας, το οποίο είναι και μόνο αρμόδιο να αποφανθεί.

11. Επειδή ως προς το δεύτερο αίτημα που περιλαμβάνεται στην υπό εξέταση αίτηση και το οποίο αφορά τη χορήγηση άδειας στον ιατρό Β να χορηγήσει στοιχεία από τον ιατρικό φάκελο της Γ από τα οποία να προκύπτει η ψυχολογική κατάστασή της, προκειμένου ο αντίδικός της να υποστηρίξει τα δικαιώματά του ενώπιον δικαστηρίου, αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής.

12. Επειδή ο πιο πάνω σκοπός είναι νόμιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, ενόψει όμως των αρχών του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας η υποστήριξη των ισχυρισμών του Α πρέπει να επιτευχθεί με τον ηπιότερο δυνατό τρόπο και ειδικότερα με τη χορήγηση βεβαίωσης του ιατρού Β ότι εξέτασε την Γ όπου μπορεί να αναφέρεται και η διάγνωση της ψυχολογικής κατάστασής της. Η χορήγηση της πιο πάνω βεβαίωσης είναι συναφής, πρόσφορη και αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό της υπεράσπισης δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

13. Επειδή ο ιατρός Β οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως την Γ, ως υποκείμενο των δεδομένων, ότι θα χορηγήσει ευαίσθητα προσωπικά της δεδομένα στον Α προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

1) Απορρίπτει λόγω αναρμοδιότητας το αίτημα του Α το οποίο αφορά την άρση του ιατρικού απορρήτου του ιατρού Β ώστε να του επιτραπεί να καταθέσει ως μάρτυρας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου

2) Παρέχει άδεια στον ιατρό Β, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α βεβαίωση ότι εξέτασε την Γ όπου μπορεί να αναφέρεται και η διάγνωση της ψυχολογικής κατάστασής της, προκειμένου αυτός να τη χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίων στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς τους που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας απόφασης, αφού προηγουμένως ο ιατρός ενημερώσει την Γ.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παραγεωργοπούλου